

Strona główna

Dwujęzyczność ma znaczenie

Pragniemy zacieśnić relacje pomiędzy językoznawcami i lokalną społecznością, aby pomóc dzieciom w czerpaniu korzyści z dwujęzyczności.

Oferujemy porady i informacje dla rodzin dwujęzycznych oparte na najnowszych badaniach językowych.

Szkocja – społeczeństwo wielojęzyczne

Szkocja to kraj wielojęzyczny. Według ostatnich badań, mówi się tu przynajmniej stu sześcioma różnymi językami. Dla zaledwie pięciomilionowej społeczności szkockiej, tak wielka różnorodność językowa stanowi poważny potencjał kulturowy, gospodarczy i edukacyjny.

W wielu rejonach świata, dzieci bardzo często wychowywane są w środowiskach wielojęzycznych, jednak w Europie bilingwalizm to zjawisko stosunkowo nowe. W rezultacie, dorastanie w kręgach wielojęzycznych jest często negatywnie postrzegane jako „wyjątkowe” a czasem nawet niebezpieczne dla rozwoju dziecka. Bardzo często, powodem tego typu opinii jest brak stosownych informacji. Naszym zadaniem jest pomoc w rozprzestrzenianiu wiedzy o korzyściach płynących z dwujęzyczności. Chcemy też zachęcić rodziny, nauczycieli i osoby odpowiedzialne za ustawodawstwo i planowanie języka do wspierania wielojęzyczności u dzieci.

Zalety dwujęzyczności

Badania wykazują, że dwujęzyczność pomaga w rozwoju dzieci i ich przyszłości. Dzieci wychowywane w środowiskach wielojęzycznych dorastają ze świadomością otaczającej ich różnorodności kulturowej. Okazuje się, że lepiej radzą sobie one w sytuacjach wymagających wielozadaniowości niż dzieci władające jednym językiem. Łatwiej jest im się skupić, czytają uważniej i mają mniej problemów z nauką języków obcych. W rezultacie, dwujęzyczność daje dzieciom możliwość poznania więcej niż dwóch języków.

„Dwujęzyczność ma znaczenie” w prasie i w Internecie.

Corriere della Sera "Funziona meglio il cervello poliglotta" (3rd May 2009)

Corriere della Sera "Funziona meglio il cervello poliglotta" (3 Maja 2009)

A piece in the RSA Newsletter

Artykuł opublikowany w RSA Newsletter

University of Edinburgh website

Uniwersytet Edynburski - strona internetowa

An article in the TES

Artykuł opublikowany w TES

Short pieces in the Metro and The Sun

Krótkie artykuły opublikowane w Metro i The Sun

An article in The Scotsman

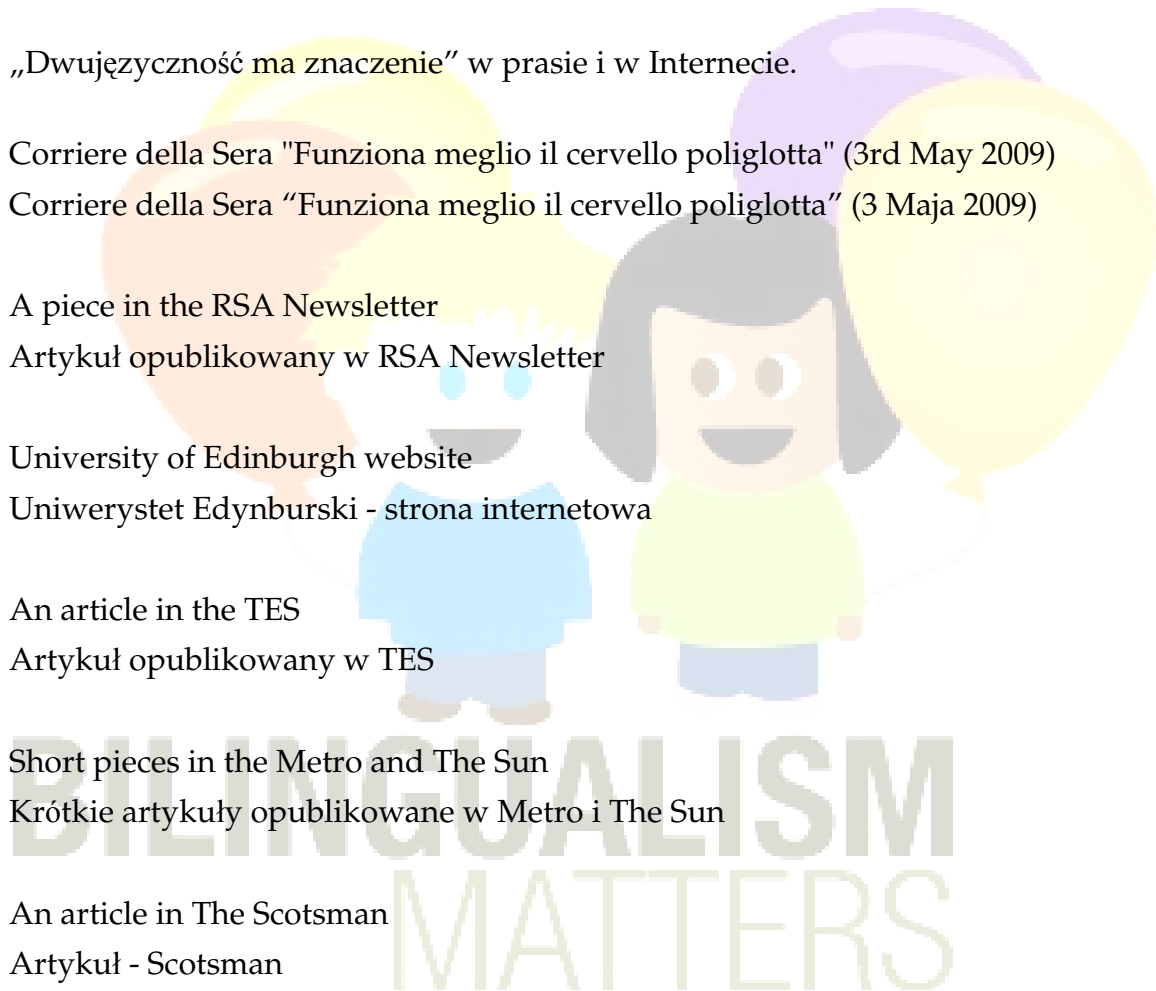
Artykuł - Scotsman

An article in Deadline

Artykuł – Deadline

An article in The Herald, republished on Scottish Cilt's website , originally published 30th January 2009

Artykuły w The Herald (z 30 Stycznia 2009 roku), ponownie opublikowany na

stronie Scottish Cilt

An article in Children in Scotland magazine. This article was originally published in January 2009, (p.14-15). For further information, and to subscribe to this title, please visit <http://www.childreninscotland.org.uk>.

Artykuł opublikowany w czasopiśmie „Children in Scotland” w Styczniu 2009 roku (strony: 14-15). Więcej informacji na temat artykułu oraz prenumeraty czasopisma można uzyskać na stronie: <http://www.childreninscotland.org.uk>.

A short article in TES connect

Krótki artykuł w TES

The RSA Scotland kindly supported our launch.

RSA w Szkocji wspomagający naszą organizację

An article about our launch in the Herald.

Artykuł opisujący powstanie naszej organizacji opublikowany w The Herald.

From the University of Edinburgh's eBulletin.

Biuletyn internetowy Uniwersytetu Edynburskiego.

From The Journal (Edinburgh based student newspaper)

Artykuł z gazety studenckiej Uniwersytetu Edynburskiego

From the University of Edinburgh's news releases

Nowości – Uniwersytet Edynburski

The University of Edinburgh's Knowledge Transfer Newsletter

Uniwersytet Edynburski – Knowledge Transfer Newsletter

On the College of Humanities and Social Sciences Web page (University of Edinburgh)

Strona główna College of Humanities and Social Sciences Uniwersytetu Edynburskiego.

A previous article from BBC online
Artykuł zaczerpnięty ze strony internetowej BBC

O nas

Kim jesteśmy?

Jesteśmy grupą językoznawców z Uniwersytetu Edynburskiego. Pracujemy nad rozwojem językowym i bilingwalizmem u dzieci i dorosłych.

Jak możemy pomóc?

Naszym dążeniem jest zacieśnienie się więzi pomiędzy naukowcami i lokalną społecznością (rodzinami dwujęzycznymi, nauczycielami, a także ludźmi odpowiedzialnymi za ustawodawstwo i planowanie języka), aby pomóc dzieciom w czerpaniu korzyści z dwujęzyczności.

Jakie usługi oferujemy?

Czy mieszkasz w środowisku dwujęzycznym i chciał/chciałabyś wychować swoje dziecko jako dwujęzyczne ale nie wiesz jak? Czy martwisz się jak dwujęzyczność wpłynie na wyniki w nauce twojego dziecka? Czy chcesz dowiedzieć się jak działa umysł dzieci dwujęzycznych?

If you need information or advice on these or other issues, you can either consult the resources on this website or you can email us on info@bilingualism-matters.org.uk. Note that we can advise only on typical bilingual language development: we are not qualified to deal with medical or psychological conditions of any kind. If you are concerned about your child's physical and mental well-being, please consult appropriate experts.

Jesli potrzebujesz informacji lub odpowiedzi na powyższe pytania, możesz zapoznać się z materiałami zamieszczonymi na tej stronie, lub skontaktować się z nami elektronicznie, pod adresem info@bilingualism-matters.org.uk. Warto dodać, że porad udzielamy wyłącznie na tematy związane z rozwojem

dwujęzyczności. Niestety, nasze kwalifikacje nie są wystarczające aby udzielać porad na tematy medyczne, lub psychologiczne. Jeśli martwisz się, że twoje dziecko może mieć problemy zdrowotne lub psychiczne, skontaktuj się z poradnią specjalistyczną.

Wykłady dla rodziców, nauczycieli i wychowawców

Jesteśmy też gotowi odwiedzić szkoły, przedszkola i inne tego typu placówki i osobiście porozmawiać na tematy dotyczące dwujęzyczności.

Information Sessions

We offer information sessions and consultancies to international organisations and we are also ready to engage with policy makers in an advisory role and contribute to reports and consultations concerned with the promotion of bilingualism and multilingualism in the Scottish society.

Oferujemy sesje informacyjne i konsultacje dla wszelkiego rodzaju organizacji międzynarodowych, a także jesteśmy gotowi do udzielenia porad i pomocy w sprawach związanych z promocją dwu- i wielojęzyczności w społeczeństwie szkockim.

Nasze cele na przyszłość.

Głównym celem naszej działalności jest rozpowszechnianie informacji na temat dwujęzyczności wśród rodzin dwujęzycznych, wychowawców i nauczycieli.

W przyszłości mamy na celu:

Uświadomienie rodzin dwujęzycznych, nauczycieli, wychowawców i osób odpowiedzialnych za ustawodawstwo i planowanie języka o zaletach dwujęzyczności.

Ustanowienie sieci komunikacyjnej, w celu wzbudzenia zainteresowania

dwujęzyczności w Szkocji.

Wkład w formowanie strategii językowych w Szkocji, aby promowały one bilingwalizm od wczesnego dzieciństwa.

Zapełnienie luk informacyjnych w środowiskach gdzie rozpowszechnianie wiedzy na temat dwujęzyczności jest szczególnie ważne.

Najczęściej zadawane pytania

Poniższe informacje po raz pierwszy ukazały się w artykule Antonelli Sorace i Bob'a Ladd'a „Raising Bilingual Children” który ukazał się w Maju 2004 roku nakładem Linguistic Society of America. Artykuł jest tu zamieszczony za zgodą Linguistic Society of America. Więcej informacji na ten temat można uzyskać kontaktując się z Linguistic Society of America pod adresem lsa@lsadc.org lub odwiedzając stronę internetową: <http://www.lsadc.org>.

Źródło:

Sorace, A. and Ladd, D.R. 2004. Raising bilingual children. Series: Frequently Asked Questions, Linguistic Society of America.

Dlaczego warto wychowywać dzieci jako dwujęzyczne?

Czy przebywanie w środowisku gdzie mówi się na co dzień dwoma różnymi językami może być problemem dla dzieci?

Czy dzieciom dwujęzycznym „mieszają” się języki którymi mówią?

Jak zacząć uczyć nasze dziecko dwóch języków?

Czy to prawda że jeśli dziecko przebywa w środowisku dwujęzycznym to samo nauczy się obydwu języków?

Jakie problemy mogą wynikać z sytuacji w której tylko jedno z rodziców mówi jednym z języków przyswajanych przez dziecko?

Jak wygląda sytuacja w przypadku rodzeństwa?

Moje dzieci mówiły płynnie w moim języku ojczystym ale teraz gdy chodzą do szkoły, mieszają go z angielskim. Co zrobić?

Dodatkowe źródła

WHY WANT BILINGUAL CHILDREN?

Oczywiście, jest wiele powodów ale najważniejsze to:

Rodzice mówiący różnymi językami (na przykład gdy matka jest Turczynką a ojciec Amerykaninem). Rodzice mówiący tym samym językiem, ale żyjący w społeczeństwie gdzie mówi się innym językiem (np. Para Koreańczyków mieszkająca w Wielkiej Brytanii)

W pierwszym przypadku obydwój rodziców chciałoby użyć swego języka ojczystego w porozumiewaniu się z dzieckiem. W tym wypadku w domu będzie się mówiło dwoma językami. W przypadku drugim, rodzice chcieliby mówić swoim językiem ojczystym w domu, mimo tego że poza domem dzieci muszą mówić w języku społeczeństwa w którym się wychowują. Sytuację taką znam z własnego doświadczenia. W naszym domu mówi się po włosku i po angielsku jednak mieszkamy w środowisku anglojęzycznym. Tak więc informacje tu zawarte są w dużej mierze oparte na własnych doświadczeniach w wychowywaniu dzieci dwujęzycznych.

[Powrót do strony głównej](#)

DON'T CHILDREN GET CONFUSED WHEN THEY HEAR TWO LANGUAGES SPOKEN AROUND THEM?

Odpowiedź jest krótka: nie. Dzieci są bardzo wrażliwe na różne sposoby mówienia. Nawet kiedy słyszą one tylko jeden język, dzieci bardzo szybko uczą się różnic w sposobie mówienia u kobiet i mężczyzn, zasad grzeczności językowej

itp. Dla dzieci, sytuacja dwujęzyczna to tylko jeszcze jedna różnica pomiędzy ludźmi.

50 lat temu nauczyciele i wychowawcy w Ameryce doradzali imigrantom, że dla dobra wyników w nauce ich dzieci, powinni oni w domu mówić po angielsku. Niektórzy naukowcy twierdzili, że wpływ obydwu języków we wczesnym wieku jest dla dzieci szkodliwy. Nowsze badania wykazują, że wręcz przeciwnie, jest wiele zalet wynikających z bycia dwujęzycznym, pomijając fakt znajomości więcej niż jednego języka, np. zdolność do elastycznego myślenia. Skutki ujemne bycia dwujęzycznym wynikały głównie z problemów ekonomicznych, związanych z trudnościami bytowymi imigrantów.

Czasami dzieci dwujęzyczne wolniej przyswajają sobie język niż dzieci monolingwalne. Nasz starszy syn robił proste błędy językowe nawet w wieku czterech i pół lat. To także normalny proces rozwoju dla dzieci monolingwalnych, które jednak szybciej zdają sobie sprawę z popełnianych błędów, mniej więcej pomiędzy trzecim a czwartym rokiem życia. Naszemu dziecku proces ten zajął więcej czasu.

DON'T BILINGUAL CHILDREN EVER MIX THEIR LANGUAGES UP?

Dzieci dwujęzyczne, podobnie jak dorośli, często używają słów pochodzących z jednego języka, mówiąc drugim. Termin ten nazywa się „code switching”. Nie oznacza to jednak, że dzieciom mieszają się obydwa języki. W naszym włosko-angielskim domu bardzo często używamy słownictwa związanego z jedzeniem po włosku, mimo tego, że wszyscy znamy ich angielskie odpowiedniki. Na kurczaka więc mówimy „pollo”, a na sos „sugo”. Jednak rozmawiając z ludźmi władającymi tylko jednym językiem, dzieci bardzo często „przestawiają się” na język otoczenia.

SO HOW DO WE START TEACHING OUR CHILDREN TWO LANGUAGES?

Trzeba pamiętać o tym, że rodzice tak naprawdę nie „uczą” dzieci mówić,

podobnie jak nie uczą ich chodzić czy uśmiechać się. Najważniejsze w rozwoju językowym dziecka jest dostęp do języka i potrzeba przyswojenia go sobie. Jeśli dziecko jest od urodzenia „osłuchane” z językiem w różnych sytuacjach i jeśli czuje ono potrzebę przyswojenia go sobie w celu nawiązania kontaktu z otoczeniem, wtedy nie będzie miało ono z tym problemu. Jeśli dziecko od urodzenia osłuchuje się z dwoma językami w różnych sytuacjach, i jeśli czuje ono potrzebę przyswojenia sobie obydwu języków w celu porozumienia się z otoczeniem, wtedy nauczy się ono obydwu języków.

DO YOU REALLY MEAN THAT IF OUR CHILDREN ARE EXPOSED TO TWO LANGUAGES FROM BIRTH THEY WILL LEARN BOTH, JUST LIKE THAT?

Wielu ekspertów poleca metodę „jeden rodzic - jeden język”. Według tej zasady, mama lub „mommy” mówi do dziecka w języku ojczystym a tata, „daddy”, w swoim. To dobra, ale nie jedyna podstawa wychowywania dziecka w środowisku dwujęzycznym. Jednak nawet ta zasada może zawieść.

WHAT ARE SOME OF THE PROBLEMS WITH ONE-PARENT-ONE-LANGUAGE?

Jednym z problemów metody „jeden rodzic- jeden język” może być brak równowagi. Dzieci muszą osłuchać się z obydwoma językami w różnych sytuacjach. Jeśli dziecko nie ma okazji usłyszeć tego „mniej ważnego” języka z ust innych osób, nauka drugiego języka jedynie poprzez słuchanie jednego z rodziców może nie wystarczyć. Jest to niebezpieczne w sytuacjach gdy obydwoje rodziców włada „ważniejszym” językiem; dzieci czują wtedy, że nie potrzebują uczyć się tego mniej ważnego.

W takich przypadkach warto postarać się o inne źródła językowe oraz sposoby dzięki którym dziecko poczuje potrzebę nauki drugiego języka. Często pomocni w tym okazują się monolingwalni dziadkowie. Może uda ci się zachęcić dziadków, dalszą rodzinę lub opiekunkę mówiących danym językiem do opieki nad dzieckiem? Postaraj się przebywać z dzieckiem w miejscach gdzie usłyszysz

ono drugi język, np przedszkola czy place zabaw. Postaraj się o filmy i taśmy w tym języku. Wszystko to, a szczególnie kontakt z osobami mówiącymi w danym języku pomoże w osiągnięciu rezultatów. Kiedy nasze dzieci były młodsze, staraliśmy się w ten sposób wzbudzić w nich chęć do nauki włoskiego, mieszkając w środowisku anglojęzycznym.

Kolejnym problemem jest zachowanie naturalności. W przypadku gdy dzieci są zmuszone do czegoś dziwnego lub żenującego, prawdopodobnie będą się temu opierać. Surowe zasady w stylu: jednego dnia mówimy po polsku, a drugiego po angielsku, mogą jeszcze bardziej zniechęcić dzieci do dwujęzyczności.

Z drugiej strony, problemem może też być wyobcowanie. Jak we wcześniej opisanym przypadku amerykańsko-tureckim, jeśli jedno z rodziców nie mówi językiem drugiego rodzica, dzieci szybko zdadzą sobie sprawę z tego, że mówiąc coś po turecku do matki, wyłączają w ten sposób z rozmowy ojca. Rezultatem może być niechęć dziecka do mówienia w języku jednego z rodziców w obecności ich obojga. Z naszego doświadczenia wiem, że rodziny dwujęzyczne funkcjonują lepiej jeśli rodzice przynajmniej rozumieją obydwa języki. W ten sposób nikt nie jest wykluczony z rozmów rodzinnych.

WHAT ABOUT SIBLINGS?

Nowo narodzone rodzeństwo może zakłócić równowagę językową w domu dwujęzycznym. Często zdarza się że drugie dziecko nie włada obydwojma językami tak płynnie jak pierwsze dziecko. Zazwyczaj pierwsze dziecko mówi do drugiego w języku „ważniejszym”, zmniejszając w ten sposób kontakt rodzeństwa z drugim językiem. Za wczasu staraj się pomyśleć jak chcesz temu zapobiedz. Obmyśl strategię, która pasuje do waszej sytuacji domowej, postaraj się też zachęcić starsze dziecko do preferowania drugiego języka w warunkach domowych.

MY CHILDREN USED TO SPEAK OUR HOME LANGUAGE JUST FINE, BUT NOW THAT THEY'RE GOING TO SCHOOL, THEY MIX IT UP WITH

ENGLISH ALL THE TIME. WHAT CAN I DO?

Nie denerwuj się. Mieszanie dwóch języków jest normalne w sytuacjach dwujęzycznych. Nie znaczy to że dzieci zapomną jeden z języków, nie oznacza to również że już nie potrafią rozróżnić one obydwu języków. Jeśli będziesz je ganić za mówienie po angielsku, może to pogorszyć nastawienie dzieci do języka „domowego”. Zamiast tego, postaraj się stwarzać sytuacje w których dzieci zmuszone są używać języka domowego, np poprzez rozmowy telefoniczne z dziadkami.

Mieszanie dwóch języków łatwiej jest zrozumieć pamiętając o tym, że kontakt językowy jest najważniejszym czynnikiem rozwoju. Kiedy twoje dzieci były małe, na pewno częściej słyszały twój język rodzimy niż angielski. Teraz, gdy chodzą do szkoły, słuchają wyłącznie angielskiego po parę godzin dziennie, uczą się nowych słów i nowych sposobów posługiwania się językiem angielskim. Prawdopodobnie nie wiedzą jak powiedzieć po polsku „a notebook”, „social studies” lub „principal”. Jeśli wobec tego używają one słów angielskich mówiąc po polsku, powiedz im jak zastąpić je słowami polskimi, zamiast martwić się, że tracą one znajomość ich języka domowego. Pamiętaj, że nawet jeśli w przyszłości twoje dziecko będzie posługiwało się na co dzień angielskim, może też ono płynnie władać językiem polskim.

BILINGUALISM
MATTERS